

Kävlinge kommun

Beslut för grundsärskola

efter tillsyn i Rinnebäcksskolan
belägen i Kävlinge kommun

Tillsyn i Rinnebäcksskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Kävlinge kommun under våren 2016. Rinnebäcksskolan besöktes av Skolinspektionen den 5 april 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Samtliga elever når godkända resultat enligt skolans egna uppgifter. Skolans utvärdering och Skolinspektionens utredning visar att eleverna vid grundsärskolan upplever att skolan är trygg och grundsärskolans elever omfattas av skolans arbete med trygghet och värdegrund.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2016-08-12
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Föreläggande	2016-08-12
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att undervisningen generellt för eleverna inom grundsärskolan på Rinnebäcksskolan utgår från grundskolans kursplaner och inte från grundsärskolans. Endast i de fall en elev inte kan ta till sig grundskolans kursplanekrav sker undervisningen utifrån grundsärskolans kursplaner. Vidare visar tillsynen att undervisningen för grundsärskolans elever sker utifrån grundskolans timplan. Detta trots att rektorn inte har fattat några beslut i varje enskilt fall utifrån elevens förutsättningar om att eleven ska läsa ämnen enligt grundskolans kursplaner och timplan.

Vidare bedömer lärarna elevernas kunskaper antingen utifrån grundskolans kursplaner, i de fall en lärare bedömer att eleven når kunskapskraven för grundskolan, eller utifrån grundsärskolans kursplaner. En elevs kunskaper i grundsärskolan ska bedömas utifrån grundsärskolans kursplaner. Endast i de fall rektorn har fattat beslut om att en enskild elev har förutsättningar att läsa ämnen enligt grundskolans kursplaner ska bedömningar göras utifrån grundskolans kursplaner i dessa ämnen.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kävlinge kommun att **senast den 12 augusti 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen genomförs på ett sådant sätt att varje elev utifrån sina behov och förutsättningar ska utvecklas så långt som möjligt mot läroplanens mål, och stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. I detta ingår att läraren ger ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar.

Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas tillit till den egna förmågan och vilja att lära. Läraren utgår från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, och låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Kävlinge kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (Läroplan för grundskolan 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 3. Kursplaner)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Huvudmannen ska säkerställa att undervisningen för eleverna i grundskolan utgår från grundskolans kursplaner och timplan för grundskolan.
- Huvudmannen ska säkerställa att i de fall undervisning sker utifrån grundskolans kursplaner och timplan grundas detta på individuella beslut utifrån en bedömning av varje enskild elevs förutsättningar i varje ämne.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen 11 kap 5 § framgår att grundskolan omfattar utbildning i ämnen eller inom ämnesområden eller en kombination av dessa. Vidare framgår att utbildningen också kan omfatta ämnen enligt grundskolans kursplaner. Av skollagen 11 kap 6 § framgår vilka ämnen eller ämnesområden som undervisningen i grundskolan ska omfatta. Av skollagen 11 kap 7 § framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 785 timmar. Av timplan för grundskolan, bilaga 1 till skolförordningen, framgår hur undervisningstiden för ämnen och ämnesområden ska fördelas inom grundskolan.

Av 11 kap 8 § skollagen framgår vidare att rektorn får besluta att en elev ska läsa en kombination av ämnen och ämnesområden samt ämnen enligt grundskolans kursplaner, om eleven har förutsättningar för det. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare innan beslut fattas. Enligt 7 kap 9 § skollagen kan en elev i grundskolan få sin utbildning inom grundskolan (integrerad elev) om de huvudmän som berörs är överens om detta och elevens vårdnadshavare medger det. För en elev som på detta sätt får sin utbildning inom en annan skolform gäller de bestämmelser som avser den ursprungliga skolformen. Rektorn för den skolenhet där eleven får sin undervisning får dock besluta om de undantag från dessa bestämmelser som krävs med hänsyn till undervisningens upplägg. Av förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 702) framgår att frågan om undantag och dess omfattning beslutas för varje enskilt fall.

I intervjuer uppger elevhälsan och lärare att grundskolans elever läser efter grundskolans timplan och utifrån grundskolans läroplan.

Beslut

2016-05-04

5 (11)

Dnr 43 - 2015:9126

Rektor uppger att utgångspunkten för undervisningen av grundsärskolans elever alltid är grundskolans läroplan och kursplaner och om detta inte fungerar för eleven så byter lärarna till grundsärskolans läroplan. Rektor säger att det är lärarna i grundsärskolan som avgör vilken läroplan eleverna ska bedömas utifrån. Detta avgörs individuellt för olika elever i respektive ämne av grundsärskolans lärare i samråd med klasslärare. Detta görs av lärarna i skolans digitala kommunikationssystem och där kan vårdnadshavare ta del av vilken läroplan som gäller. Rektorn säger att lärarna registrerar valet av kursplaner i efterhand och att det är lärarna som väljer vilka kursplaner som ska gälla.

Rektorn uppger vidare att skolan sen tidigare har fattat ett generellt beslut om att grundsärskolans elever ska följa grundskolans timplan och att detta beslut fattades innan han började sin tjänst som rektor på skolan. Rektorn uppger att han inte har fattat några beslut gällande att elever i grundsärskolan ska läsa utifrån grundskolans timplan och inte heller individuella beslut om att de ska läsa enligt grundskolans kursplaner. Rektorn uppger också att skolan tydligt informerar föräldrar om att det är grundskolans timplan som gäller även för grundsärskoleeleverna.

Skolinspektionens utredning visar att undervisningen för eleverna inom grundsärskolan på Rinnebäcksskolan utgår från grundskolans kursplaner och att endast i de fall en elev inte kan ta till sig denna undervisning sker undervisningen utifrån grundsärskolans kursplaner. Utredningen visar vidare att rektorn inte har fattat några beslut i varje enskilt fall om att dessa elever ska läsa ämnen enligt grundskolans kursplaner utifrån en bedömning att varje enskild elev har förutsättningar för det. Vidare visar utredningen att undervisningen för grundsärskolans elever sker utifrån grundskolans timplan. Några beslut om undantag från omfattningen av dessa elevers utbildning och att grundskolans timplan ska gälla för deras utbildning har inte heller fattats för varje enskild elev. Under sådana förhållanden ska elever i grundsärskolan, även om de får sin utbildning inom grundskolan, få sin utbildning utifrån grundsärskolans kursplaner och timplan. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Kävlinge kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Kävlinge kommun att fullgöra sina skyldigheter och avhjälpa bristerna.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskapsutveckling utifrån de nationella kunskapskraven. Vidare ger läraren eleven och dess vårdnadshavare information om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas, samt vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Eleven ska enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat.

I grundsärskolans ämnen sätts betyg som grundar sig på grundsärskolans kunskapskrav, om eleven eller elevens vårdnadshavare begär det. Om en elev har läst ett ämne enligt grundskolans kursplaner, tillämpas grundskolans kunskapskrav. Om en elev läser ämnesområden sätts inga betyg, och bedömningen ska dessutom göras med hänsyn till varje elevs individuella förutsättningar.

Efter avslutad utbildning får elever ett intyg om sin utbildning, som kan kompletteras med ett allmänt studieomdöme där elevens möjlighet att bedriva studier beskrivs. Lärarens bedömning ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Kävlinge kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Läraren utvärderar elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven. (11 kap. 22-23 §§ skollagen, Läroplan för grundsärskolan 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Huvudmannen och rektorn ska säkerställa att lärare utvärderar elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven. Huvudmannen och rektorn ska säkerställa att en elevs kunskaper i grundsärskolan bedöms utifrån grundskolans kursplaner. Endast i de fall rektorn har fattat beslut om att en enskild elev har förutsättningar att läsa ämnen enligt grundskolans kursplaner ska bedömningar göras utifrån grundskolans kursplaner i dessa ämnen.

Motivering till bedömning av brist

Av 11 kap. 11 § skollagen framgår att för varje ämne och ämnesområde ska en kursplan gälla. Av läroplanen för grundsärskolan framgår att läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling.

Beslut

2016-05-04

7 (11)

Dnr 43 - 2015:9126

Lärarna uppger att de bedömer grundsärskolans elever utifrån ett bedömningsmaterial som är anpassat efter grundsärskolans läroplan. Lärarna uppger också att i vissa ämnen, som eleverna läser integrerat i helklass, så anpassar lärarna grundskolans kunskapskrav så att de passar elevernas mål. Lärare säger att elever nästan alltid bedöms utifrån grundskolans krav.

Elevhälsan uppger att personalen utgår från grundskolans läroplan i första hand.

I intervjuer uppger rektorn att grundsärskolans elever läser utifrån grundskolans kursplaner. Rektorn uppger att undervisningen i grundsärskolan alltid utgår från grundskolans kursplaner. Trots detta uppger lärare och rektorn att de bedömer eleverna utifrån ett bedömningsmaterial som är anpassat efter grundsärskolans läroplan.

Vidare uppger rektorn att om lärarna anser att eleven inte klarar av att läsa utifrån grundskolans kursplaner, så byter lärarna till grundsärskolans kursplaner. Detta avgörs av lärare i efterhand, och det är lärarna som avgör vilken av kursplanerna som elevernas kunskaper ska utvärderas utifrån. Lärare säger att de ibland bedömer elevernas kunskaper utifrån grundskolans kursplaner och att de själva som lärare avgör vilken läroplan som ska ligga till grund för utvärderingen av elevernas kunskaper.

Som tidigare redovisats i detta beslut bedömer Skolinspektionen att undervisningen för eleverna i grundsärskolan inte utgår från läroplanen och kursplanerna för grundsärskolan. Tillsynen visar att elevernas kunskaper därefter bedöms antingen utifrån grundskolans kursplaner, i de fall en lärare bedömer att eleven når kunskapskraven för grundskolan, eller utifrån grundsärskolans kursplaner. En elevs kunskaper i grundsärskolan ska bedömas utifrån grundsärskolans kursplaner. Endast i de fall rektorn har fattat beslut om att en enskild elev har förutsättningar att läsa ämnen enligt grundskolans kursplaner ska bedömningar göras utifrån grundskolans kursplaner i dessa ämnen. Det är således inte förenligt med författningarnas krav att lärare gör bedömningen från fall till fall huruvida en elev når grundskolans kunskapskrav för ett visst ämne eller om eleven ska bedömas utifrån grundsärskolans kursplan i det ämnet. Vidare mäts kunskapskraven i en kursplan för ett visst ämne utifrån det centrala innehållet som anges i kursplanen för det ämnet. När undervisningen utgår från det centrala innehållet i en annan skolforms kursplan än den elevens kunskaper ska mätas emot, finns det därmed en uppenbar risk att samtliga moment i det centrala innehållet som elevens kunskaper ska mätas emot inte bedöms. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Kävlinge kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Kävlinge kommun att fullgöra sina skyldigheter och avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden**Bedömning**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå läroplanens mål och kunskapskrav får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan ytterligare kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att anpassa utbildningen, genom till exempel färdighetsträning, specialpedagogiska insatser, särskilda hjälpmedel eller utrustning, digital teknik med anpassade programvaror, eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål.

Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma inom ramen för undervisningen, genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas skolmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska exempelvis se till att eleverna inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga utrymmen på skolan som exempelvis skolgård, skolbibliotek, grupprum.

Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar.

Beslut

2016-05-04

9 (11)

Dnr 43 - 2015:9126

Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Lindh
Beslutsfattare/ Utredare

Johan Asp
Föredragande/ Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Rinnebäcksskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Rinnebäcksskolan

Rinnebäcksskolans grundsärskola ingår som en del i Rinnebäcksskolan F-6, vilken är belägen i centrala Kävlinge. Vid tillsynsbesöket omfattar grundsärskolan tre elever. Rektorn för grundsärskolan är även rektor för grundskolan. Eleverna inom grundsärskolan får delvis sin undervisning tillsammans med grundskolans elever på Rinnebäcksskolan.